

Poziv na sudjelovanje na znanstvenom skupu

Umjetničko blago zagrebačke katedrale – nova istraživanja

Hans Ludwig Ackermann, *Bogorodica s djetetom Isusom*, 1632.,
Katedrala Uznesenja Blažene Djevice Marije i svetih Stjepana i Ladislava, Zagreb.
Foto: Nenad Gattin, 1986. ili 1987.
(Fotoarhiv Nenad Gattin, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb)

Poziv

na sudjelovanje na znanstvenom skupu

Umjetničko blago zagrebačke katedrale – nova istraživanja

koji će se u organizaciji
Instituta za povijest umjetnosti održati

14. i 15. listopada 2026.

u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu
u Zagrebu, Kaptol 29 a

INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI

Umjetničko blago zagrebačke katedrale – nova istraživanja

Zagrebačka katedrala privlači istraživačku pozornost ne samo svojom arhitekturom nego i svojim umjetničkim djelima – oltarima, kipovima, slikama, relikvijarima, monstrancama, kaležima, pastoralima, misnim ruhom, namještajem, iluminiranim rukopisima, ilustriranim knjigama i drugim dragocjenostima. O zanimanju za umjetnine nastale za katedralu svjedoče pisana djela – od opisa baroknih pisaca do studija povjesničara i, napose, povjesničara umjetnosti. Zahvaljujući njima umjetničko blago katedrale ugrađeno je u domaći i regionalni povijesnoumjetnički kanon, a pojedine umjetnine izlagane su u europskim muzejima te se spominju i u inozemnim pregledima europske umjetnosti.

Umjetničkoj baštini zagrebačke katedrale ogleda se gotovo čitav milenij europske umjetnosti, susreću se djela i umjetnici iz današnje Austrije, Italije, Francuske, Njemačke, Slovenije, Mađarske, Hrvatske itd. Putem baštine katedrale progovaraju važne povijesne i geografske činjenice. Primjerice, zagrebačka biskupija je kraljevska *fundatio* (osnovao ju je ugarski kralj Ladislav, budući svetac); zagrebačka katedrala je najveća sakralna građevina u regiji; katedrala je bila stolna crkva jedne od najprostranijih europskih biskupija (stoga je Kaptol brojao razmjerno mnogo kanonika s dobrim приходima); zagrebački biskupi obnašali su nerijetko i svjetovnu vlast (banski namjesnici); naposljetku, katedrala je smještena na raskrižju europskih putova (napose onom između srednje Europe i Mediterana) te u pograničnom području s Osmanskim Carstvom.

Namjera je ovoga znanstvenog skupa okupiti današnje istraživače i potaknuti ih na nove iskorake u istraživanju umjetničkog blaga zagrebačke katedrale. Poziv na sudjelovanje na znanstvenom skupu upućen je povjesničarima umjetnosti, no dobrodošle su i prijave povjesničara, restauratora, arheologa i drugih koji se u svojim istraživanjima susreću s umjetničkim predmetima povezanim sa zagrebačkom katedralom.

Tema skupa su umjetnička djela katedrale, umjetnici i majstori, ikonografija, naručitelji i kontekst narudžbe, namjena, arhivski i narativni izvori, historiografija, obnove, hagiografija i kultovi svetaca, zbirke, stare fotografije i likovni prikazi njezine unutrašnjosti.

Poziv na sudjelovanje na znanstvenom skupu

Umjetničko blago zagrebačke katedrale – nova istraživanja

Pod umjetničkim djelima zagrebačke katedrale mislimo:

- na umjetnička djela iz unutrašnjosti katedrale, odnosno katedralnog sklopa (sačuvana, iščezla, izmještena)
- na umjetnička djela iz triju zbirki koje su povezane s katedralom: Riznica zagrebačke katedrale, Metropolitana, Dijecezanski muzej
- na umjetnička djela iz institucija kojima je upravljao Stolni kaptol zagrebački (Ilirsko-ugarski kolegij u Bologni, Hrvatski kolegij u Beču itd.)
- na umjetnička djela koja su naručivali ili sakupljali zagrebački biskupi i kanonici
- no dobrodošle su i prijave o umjetničkim djelima koja nisu iz zagrebačke katedrale, ali dijele srodnost ili usporedivost s umjetničkim djelima zagrebačke katedrale (primjerice, dijele istog umjetnika, naručitelja, predložak, tipologiju i drugo).

Prijava za sudjelovanje na znanstvenom skupu mora sadržavati:

- ime i prezime
- ustanovu
- e-mail adresu
- naslov izlaganja
- sažetak izlaganja (200 do 300 riječi)
- kratki životopis (100 do 200 riječi).

Prijava se šalje Danielu Premerlu na e-mail adresu dpremerl@ipu.hr do 1. srpnja 2026.

Trajanje izlaganja je 15 minuta, a nakon svakog slijedi petominutna rasprava.

Poziv na sudjelovanje na znanstvenom skupu

Umjetničko blago zagrebačke katedrale – nova istraživanja

Znanstveni odbor skupa

prof. dr. sc. **Sanja Cvetnić**

Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za povijest umjetnosti

prof. dr. sc. **Matej Klemenčić**

Sveučilište u Ljubljani, Filozofski fakultet, Odsjek za povijest umjetnosti

dr. sc. **Ivana Mance Cipek**, viša znanstvena suradnica

Institut za povijest umjetnosti

dr. sc. **Matko Matija Marušić**, znanstveni suradnik

Institut za povijest umjetnosti

dr. sc. **Milan Pelc**, umirovljeni zaslužni znanstvenik – emeritus

Institut za povijest umjetnosti

dr. sc. **Daniel Premerl**, viši znanstveni suradnik

Institut za povijest umjetnosti

izv. prof. dr. sc. **Danko Šourek**

Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za povijest umjetnosti

dr. sc. **Vlasta Zajec**, viša znanstvena suradnica

Institut za povijest umjetnosti

Organizacijski odbor skupa

Ana Ćurić, mag. hist. art.

Institut za povijest umjetnosti

dr. sc. **Petra Batelja Majić**, viša asistentica

Institut za povijest umjetnosti

Lucija Burić, asistentica

Institut za povijest umjetnosti

dr. sc. **Daniel Premerl**, viši znanstveni suradnik

Institut za povijest umjetnosti

Znanstveni skup održat će se u sklopu znanstveno-istraživačkog projekta Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu *Između srednje Europe i Mediterana – umjetnička baština kontinentalne Hrvatske u srednjem i ranom novom vijeku* (ISEM, 2023. – 2027., voditelj Daniel Premerl) koji financira Europska unija – NextGenerationEU.

INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI

